1859. N°. 7.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 25 JANUARIJ.

DE **COMMISSARIS** DES **KONINGS** in de provincie *Friesland* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat in de Bureaux van het Provinciaal Bestuur te *Leeuwarden* ter lezing liggen de voorwaarden, naar welke den 17 Februarij e. s. in de verschillende standplaatsen van korpsen Kavalerie en Artillerie te *Haarlem*, *Arnhem*, *Zutphen*, *'s Gravenhage*, *Deventer*, *Utrecht* en *Leijden* zal worden aanbesteed, de levering van REMONTPAARDEN, ten dienste van de gezegde korpsen.

Leeuwarden, den 22 Januarij 1859. VAN PANHUIJS.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 21 Januarij 1859 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . . - 195.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*. . . . - 195.00.

Leeuwarden, den 22 Januarij 1859. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,* VAN PANHUIJS.

BEKENDMAKING.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** van de provincie *Friesland* brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingevolge art. 7 der voorwaarden van de Provinciale Geldleening ad *f* 60,000, tot bestrijding van eenige buitengewone uitgaven van het dienstjaar 1858, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 9 September 1857, no. 70, op den 31 Januarij eerstkomende, des middags 12 uur, in hunne gewone vergaderzaal in het Gouvernementshuis alhier, zal plaats hebben de *eerste* uitloting van *acht* aandeelen in genoemde Leening, ter aflossing op den 15 Mei 1859, van een kapitaal van *Acht duizend Gulden*.

Leeuwarden, den 20 Januarij 1859. VAN PANHUIJS, *Voorzitter*. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 17 Januarij jl., ter kennis der ingezetenen, dat, van den 15den tot en met den 21 dezer:

1. 34 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Dantumadeel 1, Doniawerstal 2, Ferwerderadeel 2, Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde 3, Hennaarderadeel 1, Leeuwarden 1, Leeuwarderadeel 2, Menaldumadeel 1, Opsterland 1, Schoterland 12, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 2, Wonseradeel 3 en Wijmbritseradeel 1, en 27 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Doniawerstal 3, Ferwerderadeel 1, Franekeradeel 1, Haskerland 2, Idaarderadeel 6, Leeuwarderadeel 1, Menaldumadeel 1, Opsterland 1, Sloten 1, Tietjerksteradeel 1 Utingeradeel 3, Westdongeradeel 1 en Wonseradeel 5, bedragende daardoor het totaal der gevallen, sedert den 1 Januarij dezes jaars 154;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Tjerk Wijbrens Poppinga, te Surhuisterveen; Sijmon Rienks Geerts, te Joure; Klaas Douwes van der Kooi, te Hindeloopen; Bouwe van der Meulen, te Grouw; Durk Jetzes Dijkstra, te Oudwoude; Oege Jans de Boer, te Burum; Joute Dirks van der Werf, te Leeuwarden; de Weduwe Tjeerd Ates Zijlstra, te Dronrijp; Rienk Aukes van der Hoek, Hendrikus Braunius Ponne en Jan Jans Wind, alle drie in 't Meer; Harmen Folkerts de Jong, te Oudega; Jan Harmens Veenstra, te Tietjerk; Pieter Gerrits Hof, te Nes in Utingeradeel; Eelke Berends Krol, te Bornwird; de Erven Robijn Joh. Polder, te Gaast, en Jacob Th. van der Zee, aldaar;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Klaas Pieters Tromp, te Langweer; Hendrik Ages de Vries, te Sloten; Minze Jans Wijma, te Oudega; Jan Willems Sijtzema, te Dragten; Foeke Minnes Boersma en de Weduwe Auke Ruurds Wiersma, beiden te Akkrum; A. P. Lijcklema à Nijeholt, te Arum; Sijtze Jobs. Rijpma, te Witmarsum; de Wed. Broer J. van Abbema, te Longerhouw; Gadse Sjoukes Rusticus, te Parrega; Klaas Sijbes Okkinga, te Wijnaldum; Dirk Willems Radersma, te Stiens; Ebbele Abeles Sikkens, te Kollum, en de Weduwe Wieger Sijbes van Dijk, te Burum.

Leeuwarden, den 24 Januarij 1859. *De Gedeputeerde Staten voornoemd,* VAN PANHUIJS, *Voorzitter*. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

KENNISGEVING.

DE **BURGEMEESTER** EN **WETHOUDERS** van *Leeuwarden*,

Voldoende aan het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie dd. 10 Januarij 1859, no. 30, ter uitvoering van Zijner Majesteits besluit van den 29 December ll., no. 58, houdende, onder anderen, goedkeuring van het besluit der Staten, tot aanvulling en wijziging van de Begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven van Friesland, dienst 1859,

Brengen, bij deze, ter kennis van de ingezetenen, dat voorschreven besluit der Staten afzonderlijk gedrukt en verkrijgbaar is gesteld ter Provinciale Griffie, tegen den prijs van *vijftien* cent.

Leeuwarden, den 20 Januarij 1859. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* J. H. BEUCKER ANDREÆ. *De Secretaris,* M. S. DE WAL.

TURIJN, 19 Januarij.

In de zitting der Kamer van Afgevaardigden van den 15 dezer is door den heer Correnti het door hem ontworpen antwoord op de troonrede ingediend. Dit stuk is eene beaming der troonrede, maar heeft meer nog dan deze de strekking om de liberale partij in Italie aan te moedigen. Daar na de voorlezing van het ontwerp niemand het woord vroeg, bragt de voorzitter hetzelve dadelijk in stemming; bijna al de aanwezige leden, zoowel de opposanten van conservatieve of ultraliberale denkwijze als de ministeriële of gematigd liberale leden, rezen op ten blijke dat zij het ontwerp aannamen; slechts vijf of zes conservatieve leden bleven zitten.

— Men verzekert, dat er thans vrij wat spanning tusschen de Regering van Parma en het Oostenrijksche Gouvernement bestaat: de Hertogin-Regentes zou van Oostenrijk zekere voorstellen, met de tegenwoordige gesteldheid van Italie in verband staande, ontvangen, maar dezelve afgewezen hebben.

Van den 21sten. De oostenrijksche generaal heeft van de municipaliteit van Ferrara het provianderen der citadel gevorderd, wat door deze is geweigerd. Van Toskanen eischt Oostenrijk, in geval van oorlog, geld of manschappen. Onder de toskaansche ministers heerscht oneenigheid. De Groothertog van Toskanen is naar Napels afgereisd.

WEENEN, 21 Januarij.

De telegraaf brengt het onverwachte berigt, dat de Koning van Napels in den nacht tusschen den 20 en 21 dezer overleden is. Zijne Majesteit had den 8 dezer zijne hoofdstad verlaten om zich naar Manfredonia, eene napelsche haven aan de Adriatische Zee, te begeven, ten einde de bruid van zijnen oudsten zoon, de Beijersche Prinses, die te Triëst zou scheep gaan, te ontvangen. De reis werd door guur weder bemoeijelijkt: en een brief uit Napels van den 15 dezer meldt, dat de Koning te Calata della Serra door den slechten staat der wegen genoodzaakt is geworden om met de hem vergezellende leden van zijn gezin vier mijlen te voet in de sneeuw af te leggen. Volgens een berigt van de officiële *Wiener Zeitung*, kwam den 18 dezer bij ons Gouvernement per telegraaf berigt dat de Koning van Napels door eene rheumatische ziekte was aangetast; en dit berigt luidde reeds zoo bedenkelijk, dat de Beijersche Prinses, die als aanstaande Kroonprinses van Napels over Weenen derwaarts zou reizen, haar vertrek uitstelde.

Ter beurze was heden echter het gerucht verbreid, dat de Koning van Napels slechts ongesteld was en wel ten gevolge het toedienen van vergift. Men ziet met veel belangstelling nadere berigten deswegens te gemoet.

Volgens berigt uit Napels van gisteren (medegedeeld door de *Amsterd. Courant*) is de Koning van Napels niet overleden en zoude zelfs in 's Konings toestand eenige verbetering gekomen zijn, en zal de zieke Vorst eerlang van Lecce in zijne hoofdstad terugkomen. [Zie de *telegr. berigten*].

PARIJS, 21 Januarij.

Alhier zijn geruchten in omloop nopens eene door graaf Walewski uitgevaardigde circulaire in verzoenenden geest, alsmede betreffende een offensief en defensief verbond tusschen Frankrijk en Piemont.

— De *Moniteur* bevat een telegram, door den generaal Mac Mahon gezonden, waarin de volkomene onderwerping wordt gemeld van de stammen van den Aures, welke door de kuiperijen van den dweepzieken Marabout Si-Sadak waren opgeruid.

— De *Constitutionnel* bevat weder een zeer scherp artikel tegen Oostenrijk, hetwelk veel opziens heeft verwekt, en hetwelk men wil, dat geschreven zou zijn onder den invloed van het ministerie van buitenlandsche zaken. Het handelt hoofdzakelijk over de zaken in Servie en de eventuele tusschenkomst der oostenrijksche troepen. Het schijnt, dat de ophelderingen van Oostenrijk het Fransche Kabinet niet hebben bevredigd. De strekking van het bedoelde artikel is, om aan te toonen, waarin die ophelderingen onvoldoende zijn, en waarom de Fransche Regering en de Mogendheden, welke met haar gehandeld hebben, bij haar protest moeten volharden.

LONDEN, 22 Januarij.

De *Times* zegt, dat er in de daad gevaar van eenen europeschen oorlog heeft bestaan, maar dat het voor het tegenwoordige grootendeels voorbij is gegaan, en dat daarvoor thans niet meer te vreezen is, tenzij de Sardiniers in dwaze wanhoop den vrede mogten breken. Naar het oordeel der *Times* is deze wending der zaken vooral toe te schrijven aan de houding van Engeland, hetwelk duidelijk zou hebben te kennen gegeven dat het de tegen Oostenrijk gesmede plannen afkeurde en niet wilde ondersteunen.

— Volgens berigt uit Corfu zal het Iönisch Parlement den 25 dezer door den heer Gladstone als provisioneel oppercommissaris geopend worden. Van de zijde van Engeland voedt men de hoop dat 27 der 48 afgevaardigden slechts voor maatregelen van hervorming stemmen zullen, zonder op vereeniging met Griekenland aan te dringen.

— Het gerucht van eene nieuwe geldleening voor de oostenrijksche schatkist houdt stand. Zelfs wordt verzekerd, dat daartoe reeds eene overeenkomst met het huis Rothschild is getroffen. Ook wil het gerucht, dat eene leening voor Sardinie gesloten is, door Frankrijk gewaarborgd.

BERLIJN, 21 Januarij.

In de zitting der Tweede Kamer van dingsdag jl. heeft de minister van financien de begrootingswetten voor het loopende jaar 1859 ingediend. De inkomsten en uitgaven zijn daarbij geraamd op 131,670,000 Rd., zijnde 5,469,000 Rd. meer dan in 1858. De gewone uitgaven bedragen ruim 123 millioen, de buitengewone ruim 8 millioen Rd. tegen 6 millioen in 1858. Onder de inkomsten komt voor een bedrag van 1,500,000 als overschot op vroegere diensten, en, gelijk de minister deed opmerken, is dit de eerste maal dat de Regering zich in het geval bevindt van zulk een overschot op de begrooting te kunnen brengen.

Voorts is in deze zitting een wets-ontwerp ingediend strekkende om de dotatie der Kroon, welke tot dus verre 2,573,000 Rd. bedroeg, maar waarvan het ontoereikende volgens den minister reeds sedert eene reeks van jaren gebleken was, met een half millioen te verhoogen.

Men verneemt, dat de commissie voor het dank-adres zich met het opstel van den heer Simon heeft vereenigd, en dat in hetzelve alleen is gewaagd van de hertogdommen, met weglating van de benaming van *duitsche* landschappen, ten einde op deze wijze ook Sleeswijk daaronder te kunnen begrijpen.

— De graaf von Hatzfeldt, pruisisch gezant te Parijs, is alhier, waar hij zich met verlof bevond, overleden. Hij werd met regt als een onzer uitstekendste diplomaten geroemd en heeft met eenen in Pruisen zeer zeldzamen spoed zijne carrière gemaakt. In het jaar 1838 werd hij secretaris van legatie te Parijs, in 1847 raad van legatie aldaar; in 1848 werd hij tot zaakgelastigde te Stuttgart benoemd, zonder echter dezen post werkelijk te aanvaarden. Sedert den 19 Mei 1849 bekleedde hij de gewigtige betrekking van pruisisch gezant te Parijs, welke hij derhalve in den ouderdom van naauwelijks 36 jaren aanvaardde. Zijn huwelijk met de gravin v. Castellane had in het jaar 1844 plaats.

BRUSSEL, 21 Januarij.

Het ontwerp van wet ter goedkeuring der overeenkomst, tusschen Belgie en Nederland gesloten tot wederzijdsche waarborging van den eigendom van wetenschappelijke en letterkundige werken, is in de zitting der Kamer van Vertegenwoordigers van woensdag ll. in behandeling genomen en met algemeene stemmen aangenomen.

's GRAVENHAGE, 23 Januarij.

Met genoegen verneemt men, dat Z. K. H. de Prins van Oranje geheel hersteld is van de verkoudheid, die hem een poos zijne kamer deed houden, zoodat hij eergisteren reeds weder is uitgegaan.

— Zijne Majesteit de Koning heeft bij Hoogstdeszelfs kabinetsrescript van den 22 dezer, no. 18, magtiging verleend tot de openbaarmaking, door middel van de *Staats Courant*, van een aan Hoogstdenzelve uitgebragt rapport en bijlagen, door den minister van kolonien, betrekkelijk een adres van belanghebbenden bij den groothandel te Amsterdam en te Rotterdam, houdende bezwaren tegen de 8 der ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie van 31 Mei 1858, met voorkennis en magtiging van het Opperbestuur, bevolen openstelling voor den algemeenen handel van zestien havens op en drie buiten Java.

„Ofschoon de hier bedoelde verordening — zegt Z.Exc. — die den 29 Julij 1858 eerst te mijner kennis kwam, niet met mijne zienswijze — om daarvan niet meer te zeggen — strookt, heb ik echter gemeend, dat hare dadelijke intrekking even weinig zoude hebben kunnen worden overeengebragt met de waardigheid der Regering als met het behoudend beginsel, dat eene regeringshandeling, door zamenwerking van en in overeenstemming met alle bevoegde magten daargesteld, niet dan bij volstrekte noodzakelijkheid moet worden gewraakt en vernietigd, omdat een later opgetreden bewindsman daaromtrent eene andere meening is toegedaan.

„In het onderwerpelijk geval vond ik daartoe des te minder aanleiding, omdat noch door den handel, noch door de kamers van koophandel eenig bezwaar tegen de bewuste ordonnantie werd ingebragt.

„Ook nu zoude ik, hoewel de adressanten dit schijnen te verlangen, Uwer Majesteit niet durven in overweging geven den maatregel te herroepen.

„Er zijn gevallen, waarin eer en pligt het kunnen gebieden, de gevolgen zijner dwalingen te dragen, althans ze voor eenen tijd aan te zien. Ik meen, dat de Nederlandsche Regering door de openstelling der negentien havens op en buiten Java zich in zulk een geval gebragt ziet: en al waren de bezwaren, daartegen door de adressanten geopperd, in allen deele gegrond, de intrekking nogtans van dien maatregel, welke door het Opperbestuur is vergund en door den Gouverneur-Generaal verordend, zoude, vooral wanneer zij zonder medewerking of voorlichting van dezen laatste geschiedde, om der gevolgen wille niet zonder bedenking zijn. Indien de adressanten iets meer te doen gehad hadden dan haar als wen-

schelijk Uwer Majesteit aan te prijzen, ik geloof dat zij, niet minder dan ik, voor de uitvoering hunner eigene voorstellen zouden hebben teruggedeinsd.

„Het zij echter verre van mij hunne bezorgdheid gering te schatten.

„Wetende, dat ook Uwe Majesteit haar deelt en dat alles, wat strekken kan tot heil van Nederland en Indie, Hoogstdezelve levendig ter harte gaat, heb ik gemeend, alvorens aan den mij door Uwe Majesteit opgedragen last te voldoen, de kamers van koophandel te Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht, als vertegenwoordigende den handelstand der steden, uit welke de adressen tot Uwe Majesteit gekomen zijn, omtrent hetgeen der Nederlandsche Regering thans te doen staat, te moeten raadplegen".

— Men verneemt, dat tot ondervoorzitter van het comité van defentie is gekozen de luitenant-generaal Seelig. Z. K. H. Prins Frederik en de Hertog van Saksen Weimar wonen de vergaderingen van het comité geregeld bij.

— Bij arrest van den Hoogen Raad (burgerlijke kamer) van 7 dezer, is beslist, dat, onder de woorden *besluiten der Staten* in art. 133 der grondwet, *niet* zijn begrepen de uitspraken van Gedeputeerde Staten over geschillen, waarvan de beslissing niet krachtens den aard zijner instelling, maar alleen krachtens de opdragt bij bijzondere wetten tot de bevoegdheid van dat collegie behoort, en dat mitsdien de Koning aan genoemd artikel het vermogen niet ontleent om die uitspraken te schorsen of te vernietigen.

— Men verneemt, dat in de aanstaande vergadering van de inspecteurs van het lager onderwijs eenige adressen zullen behandeld worden, waarin op eenige zaken betrekkelijk het onderwijs de bijzondere aandacht wordt gevestigd. Ook worden er aanmerkingen verwacht op de progammata van de examens voor hulp- en hoofdonderwijzers en hulp- en hoofdonderwijzeressen. De voornaamste zaak echter, die in de aanstaande vergadering zal behandeld worden, is art. 12 der wet, betreffende de opleiding van kweekelingen tot onderwijzers en de regeling van Rijkskweekscholen voor school-onderwijzers.

— Aan de leden der Tweede Kamer is rondgedeeld een adres van den heer J. Wolbers te Utrecht, hoofdzakelijk strekkende tot rectificatie van het door den minister van kolonien in de zitting der Tweede Kamer van 16 Dec. ll. bij de behandeling der staatsbegrooting gesprokene, betrekkelijk het onregt, dat in Suriname jegens vrije emigranten wordt gepleegd, en de inbreuk op het contract, met de 500 Chinezen gesloten. Dit adres is vergezeld van vier bijlagen, daartoe betrekkelijk.

— Van hier is aan de *Utrechtsche Courant* het volgende gemeld:

„*Men verzekert, dat er zeer ongunstige tijdingen uit O. Indië zijn ontvangen en spreekt zelfs van het zenden van een commissaris-generaal naar die gewesten.* Ik deel dit met leedwezen mede; maar men mag ook het mingunstigste niet verheelen, om door de gebeurtenissen niet te worden overvallen, terwijl ik intusschen hartelijk hoop, dat de eerstvolgende mail betere berigten zal brengen. Mag men intusschen groot vertrouwen stellen in de aanzienlijke krijgsmagt, thans op Java aanwezig, en deze in staat achten, om de orde, waar die is of wordt verstoord, te herstellen, er zijn, die meenen, dat het bewind in Indië niet het noodige doorzigt en de vereischte veerkracht bezit, om dienaangaande geheel gerust te zijn, terwijl ook van hier te onbepaalde en weifelende bevelen zouden worden gegeven, om ginds met klem te handelen. In alle gevallen hoopt men, dat Z. M. de Koning, als Opperbestuurder, door krachtige maatregelen de rust der kolonien verzekeren zal".

Via Triëst wordt van Batavia dd. 9 December aan het *Handels- en Effectenblad* het volgende gemeld: „Eene expeditie, naar Bali bestemd, heeft Soerabaija verlaten. De expeditionaire krijgsmagt tegen Boni op Celebes, omstreeks 3000 man sterk, zal, naar men zegt, tegen het einde der maand naar hare bestemming vertrekken; overigens is de rust nergens gestoord."

LEEUWARDEN, 24 Januarij.

Blijkens advertentie wordt overmorgen, woensdag avond, in de groote zaal van den heer v. d. Wielen een concert gegeven door madlle. Montgomery, 1ste prix de chant, en de heeren J. Dumont, professeur de flûte, J. de Cornillon, professeur de violon (beide aan het Conservatoire Royal te Brussel), en M. Hageman, pianist te Groningen. Te oordeelen naar den lof, die aan dit viertal virtuozen, waarvan de laatste overigens reeds van vroeger hier gunstig is bekend, uit andere plaatsen wordt toegezwaaid, beloven wij ons veel genoegen van dit concert, dat in allen gevalle niet weinig verscheidenheid aanbiedt. Wat voorts in 't bijzonder nog de heeren Dumont en de Cornillon betreft, zoo herinneren wij onzen lezers aan de zeer vleijende beoordeelingen over hunne talenten in belgische bladen, waarvan wij den hoofdinhoud vroeger hebben medegedeeld.

— Gisteren avond is alhier de jaarlijksche vergadering gehouden van het ziekenen begrafenisfonds, onder de zinspreuk: *Hulp en Trouw*, uitsluitend bestaande uit leden der afdeeling Leeuwarden van de Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank. Bij deze gelegenheid werd verslag gedaan van den staat van het fonds op den 1 Januarij 1859. Daaruit bleek, dat het getal leden bedroeg 182 (100 mannen en 82 vrouwen), waaronder 78 gehuwden, en buitendien 82 kinderen van leden van het fonds, waarvan de opneming sedert Julij jl. geschiedt, ook om het opkomend geslacht langzamerhand voor de zaak der afschaffing te winnen. De rekening sloot met een batig saldo van ƒ 53.34½, terwijl het reservefonds bedraagt ƒ 400. Het heilzame van dit fonds bleek ook in het afgeloopen jaar weder in menig opzigt, zoodat wij de oprigting van dergelijke vereenigingen op andere plaatsen, mede uit het oogpunt van de bevordering der zedelijkheid, gerustelijk meenen te kunnen aanbevelen.

— Zaturdag avond ten 8½ ure had een meisje van 12 jaren het ongeluk in eenigzins duizelachtigen toestand op de Wæze in het water te loopen. Het duurde eenigen tijd eer dit werd opgemerkt en alleen aan de rokjes, die het meisje droeg, waaronder ook eene crinoline, scheen zij het te danken te hebben, dat zij drijvende bleef. Toch zou zij ten laatste zekerlijk den dood in het water hebben gevonden, zoo niet de smidsknecht, Frans Dijkstra, het kloek besluit had genomen, ondanks de duisternis, van den wal naar beneden te springen, waarna het hem spoedig mogt gelukken, het kind te grijpen en met zijnen last door behulp van eenen ladder weder op den wal te komen. Daar niemand het bijna bewustelooze kind scheen te kennen, wilde men het naar de wacht vervoeren; doch de echtgenoote van den winkelier F., voor wiens huis het ongeval had plaats gevonden, verlangde, dat men het kind ten harent zou brengen, om er de noodige zorgen aan te kunnen besteden. Wie schetst echter hare ontsteltenis, toen zij in de drenkeling haar eigen dochtertje herkende! Door de middelen der kunst werd het meisje spoedig weder in het leven terug geroepen en met genoegen kunnen wij mededeelen, dat haar toestand thans weinig reden tot bezorgdheid geeft.

— Vrijdag jl. is aan het lokaal van het provinciaal bestuur aanbesteed het onderhouden van de groote rijkswegen in deze provincie, te rekenen van den dag der goedkeuring tot den 31 December 1862, in 4 perceelen. Aannemers zijn geworden: van het 1ste perceel, weg van Leeuwarden naar de Groninger grenzen, H. J. Keijzer, te Leeuwarden, voor ƒ52,000; van het 2de perceel, weg van Leeuwarden naar Harlingen, D. van der Meer, te Harlingen, voor ƒ 40,990; van het 3de perceel, weg van Leeuwarden naar de Overijsselsche grenzen, R. J. Holtus, te Doornenburg, voor ƒ 82,000; van het 4de perceel, weg van Leeuwarden over Sneek naar Lemmer, R. J. Zwolsman, te Kuinre, voor ƒ 43,500.

— Vrijdag jl. is in het huis van burgerlijke en militaire verzekering alhier overgebragt zekere K., uit Ferwerd, wegens diefstal van zeven schapen uit eene weide onder Marrum, die hij aan eenen slager alhier twee dagen te voren voor ƒ 42 had verkocht. Hij heeft de misdaad reeds bekend en eveneens dat hij in de vorige maand ook zes schapen gestolen en aan denzelfden slager verkocht heeft.

— Vrijdag voormiddag is aan het strand nevens het Roode Klif onder het dorp Scharl gevonden het lijk van een onbekend manspersoon, hetwelk reeds in een verregaanden staat van ontbinding verkeerde. — Naar men vermoedt, is 't het lijk van een varensgezel, oud naar gissing 26 à 27 jaar, lang pl. m. 1 el 7 palm, haar donker bruin, terwijl het aangezigt reeds geheel was vergaan. — De kleederen bestonden uit een zwart engelsch lederen broek, grijs wollen onderbroek, blaauw bokkebaaijen hemd, licht gestreept boeseroen, gesprenkelde sokken en halve laarzen, benevens een lederen riem met gesp om het lijf.

— De Friesche Maatschappij tot onderl. verzekering van schepen, te Heerenveen gevestigd, heeft woensdag jl. hare 21ste jaarlijksche vergadering gehouden, waarbij 38 deelgenooten tegenwoordig waren of vertegenwoordigd werden. Uit het verslag der directeuren bleek, dat deze vereeniging in het afgeloopen jaar weder eene aanzienlijke uitbreiding had verkregen, zoodat op den 31 December 1858 door 117 deelgenooten was verzekerd ƒ 347,900. De schade over 1858 kon worden gedekt met een omslag van ƒ 1.10½ van elke ƒ 1000 ingeschreven of verzekerd kapitaal.

— Z. M. heeft goedgevonden het bedrag te bepalen, hetwelk tot het bestrijden der kosten van het militair onderwijs, mitsgaders voor het onderhoud der boekerijen, gedurende het jaar 1859 bij de korpsen der landmagt zal worden te goed gedaan, als: regement grenadiers en jagers respectivelijk ƒ 750 en ƒ 200; een regement infanterie ƒ 750 en ƒ 200; een regement dragonders ƒ 650 en ƒ 100; een regement veld-artillerie ƒ 975 en ƒ 100; een regement vesting-artillerie ƒ 775 en ƒ 100; een regement rijdende-artillerie ƒ 575 en ƒ 100; korps pontonniers ƒ 270 en ƒ 60; bataillon mineurs en sappeurs ƒ 540 en ƒ 90, instructie-bataillon ƒ 540 en ƒ 200, en algemeen dépôt van discipline ƒ 25 en ƒ 100.

— Ter herinnering voor de scheepvarenden zijn onlangs te Christiania openbaar gemaakt drie bekendmakingen betrekkelijk het gebruik van vuur en licht op de schepen liggende in genoemde haven, en een uittreksel uit de tolwet, opzigtelijk de manifesten, waarvan de schippers moeten voorzien zijn. Alle deze stukken zijn opgenomen in de *Staats-Courant* van den 21 dezer.

— De minister van justitie heeft bepaald, dat in de provincien Gelderland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen en Drenthe een Rijks veldwachter van de derde klasse zal worden aangewezen, aan wien de waarneming der functien van brigadier bij de in de hoofdplaatsen dier provincien gevestigde brigades kan worden opgedragen, wanneer de brigadier-majoor door afwezigheid, ziekte of andere wettige beletselen verhinderd zijn de aan hunne bediening verbondene werkzaamheden in gemelde brigades te verrigten. Aan die Rijks veldwachters zal worden verleend de rang van brigadier-titulair.

— Den 15 dezer is te Zeist, nabij Utrecht, in den ouderdom van 70 jaren, overleden de hoog welgeboren heer Willem Frederik Lodewijk baron Rengers, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, ridder met de ster van de Eikenkroon, kamerheer van Z. M. den Koning en staatsraad in buitengewone dienst. Hij begon zijne openbare loopbaan, na volbragte studien, als controleur van 's rijks belastingen, werd kort daarna vereerd met het bijzonder vertrouwen van Z. M. Koning Willem I en door dezen geplaatst aan het hoofd van HD. kabinet. In 1823 werd hij benoemd tot directeur der belastingen in Friesland en eindelijk in Junij 1830 benoemd tot Gouverneur van de provincie Groningen en tot curator van 's lands hoogeschool aldaar. Den 22 Augustus 1850 werd hij uit deze betrekkingen eervol ontheven en leefde sedert als ambteloos burger.

— Te Hildesheim in Hannover is voor eenige dagen eene circulaire uitgevaardigd, waarop wij alle bezitters van paarden opmerkzaam willen hebben gemaakt. Zij behelst eene waarschuwing tegen het gebruik van raapkoeken als paardenvoeder. Er bestonden gevallen, waarin paarden spoedig na het gebruik van die koeken waren gestorven. Volgens de ervaring in den laatsten tijd opgedaan en het onderzoek van onderscheidene bekwame veeartsen, waren raapkoeken voor paarden vergiftigend en, bij eene hoeveelheid van 3 tot 4 pond gevoederd, doodelijk om het even of de koeken oud of nieuw zijn.

— Volgens de dagbladen heeft professor Ensman, leeraar aan de Realschule te Stettin, in de *Paggendorfs-Annalen* belangrijke mededeelingen geplaatst, nopens de aan te wenden middelen om aan luchtballons eene vooraf bepaalde rigting te geven en te verzekeren.

— In het vóórlaatste no. van *Vader Matthew*, maandblad gewijd aan de bevordering der afschaffing van den sterken drank (uitgave van den boekhandelaar H. Kuipers te Leeuwarden) komt een belangrijk, uit het verslag van den toestand der provincie Friesland, over 1857, getrokken statistiek overzigt voor van den handel in sterken drank in de provincie over dat jaar. Daaruit blijkt, dat het geheele getal sterken drank-verkoopers in de onderscheidene gemeenten was 3521 en dat der broodbakkers 733, gevende gemiddeld op de 76 ingezetenen 1 sterken drank-verkooper en op de 367 ingezetenen 1 broodbakker. Voor zoo ver er mogten zijn, die nog in twijfel trekken de uitspraak van Gedep. Staten „dat de sterke drank zeer nadeelig op het volkskarakter en op de welvaart van velen werkt," dan wordt door de redactie van genoemd maandblad de aandacht er op gevestigd, dat te Stavoren op de 38 inwoners 1 sterken drank-verkooper wordt gevonden, zijnde het ongunstigst van de geheele provincie, doch van welke gemeente de finantiële omstandigheden ook van de ongunstigste zijde bekend zijn, zoodat ook hier weder wordt bewaarheid, dat sterken drank-gebruik en armoede hand aan hand gaan. Het kleinste getal drank-verkoopers vindt met daarentegen te IJlst, nl. 1 op de 249 inwoners, welke gemeente in het werkje van S. Feddema: *Statistiek van het gebruik van sterken drank in de verschillende gemeenten der provincie Friesland, in* 1853, ook wordt vermeld als de plaats onder de steden in deze provincie, waar het minst sterke drank wordt geconsumeerd, en die een der eersten is geweest in het vaststellen eener verordening, waarbij het is verboden, sterken drank te tappen aan jongelingen of gealimenteerden.

Ruinerwold, 20 Januarij. Ter vervulling der vacature bij de Ned. Herv. gemeente alhier, is, bij resolutie van den minister voor de Herv. eeredienst, den kerkeraad het navolgend alphabetisch gestelde elftal predikanten en een kandidaat aangeboden: dd. Damsté te Koekange, de Grient Dreux te Witmarsum, van Eerde te Westerbork, Holwerda te Oldelamer, Huber te Weiwerd, Kuiper te Jukwerd, van Moock te Koevorden, Stuivinga te Gieterveen, Tol te Meppel, Weitsels te Britsum, Wilmers te Nijeveen en de kandidaat Crull te Amsterdam.

Delft, 20 Januarij. Door den breeden kerkeraad der Waalsche Hervormde gemeente alhier is, ter vervulling der nog voortdurende vacature, geformeerd het volgend drietal van predikanten: dd. L. P. Trautmann, emer. pred. te Kleef; D. Chantepie de la Saussaye te Leijden en V. H. Guye te Amsterdam.

— Ds. H. Cannegieter J.J.z, predikant te Metslawier, heeft de beroeping naar Wolsum en Westhem aangenomen.

237ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde klasse.

9de trekk. Nos. 339, 14658, 14584, 5418 en 18614, ieder een prijs van ƒ 1000 — 10de trekk. No. 5136, een prijs van ƒ 1000. — 11de trekk. Nos. 17709, 17034, 7608, 1459, 12884, 3293 en 6181, ieder een prijs van ƒ 1000, en no. 3592, een prijs van ƒ 2000. — 12de trekk. No. 3146, een prijs van ƒ 1000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, 24 Januarij.

Men verneemt, dat gisteren bij het Hof alhier, in tegenspraak met de geruchten omtrent het overlijden van den Koning van Napels, het berigt is ontvangen, dat Z. M. in beterschap toeneemt. De soirée bij H. M. de Koningin-moeder, die op het gerucht van dit overlijden was uitgesteld, zal donderdag e. k. plaats hebben.

AMSTERDAM, 24 Januarij.

Nederland	W. Schuld	2½	pCt.	64⅝
Dito	Dito	3	„	77½
Dito	Dito	4	„	99 1/16
Dito	Hand-Maats.	4½	„	142
Spanje	Obligatien	1½	„	30⅛
Dito	Dito	3	„	44⅞
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	40½
Portugal	Obligatien	3	„	46 13/16
Dito	Dito (1856)	3	„	45 13/16

Rusland	Obl. H. & Co [illegible]	5	pCt.	105⅝
Dito	„ Dito [illegible]	5	„	103¾
Dito	„ Dito	4	„	87⅛
Dito	„ S. & Co. 5 Serie	5	„	98¾
Dito	„ Dito 6 „	5	„	102¼
Dito	„ Dito	4	„	86¾
Oostenrijk	Metaliek	5	„	71¾
Dito	Nationale	5	„	73½
Dito	bet. Amst.	5	„	82¾
Dito		2½	„	36⅝

LONDEN, 24 Januarij. Granen iets flaauwer. — Boter: friesche 86/, kamper 116/, zwolsche 110/ en groninger 86/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 3470 Runderen, 99 Kalveren en 15,280 Schapen, die allen iets beter in prijs waren.

AMSTERDAM, 24 Januarij. Tarwe stil, gedroogde Rogge ƒ 2 lager. — Koolzaad op 9 vat op April 74½ p. v., op October 68½ p. v. — Raapolie, vliegend ƒ 42, op Mei ƒ 40¾, op het najaar 38¾. Lijnolie, vliegend ƒ 30, op het voorjaar ƒ 30½, op het najaar ƒ 31½.

LEEUWARDEN, 21 Januarij. Boter ƒ 54, aanvoer 302 ¼, 236 ⅛, 57 1/16 vaten. — Veemarkt. 313 Runderen: 168 vette Koeijen ƒ 85 à ƒ 280, 11 melke ƒ 35 à ƒ 75, 16 vare dito ƒ 28 à ƒ 110, 12 Vaarsen ƒ 55 à ƒ 140, 9 Pinken ƒ 14 à ƒ 36, 72 Ossen ƒ 45 à ƒ 170, 7 Stieren ƒ 28 à ƒ 75, 18 vette Kalveren ƒ 9 à ƒ 37; 44 Varkens: 25 vette ƒ 42 à ƒ 96, 6 magere dito ƒ 10 à ƒ 32, 13 vette Biggen ƒ 18 à ƒ 45; 173 Schapen: 95 vette ƒ 14 à ƒ 25, 6 magere ƒ 7 à ƒ 10, 7 melke dito ƒ 6 à ƒ 12, 65 Lammeren ƒ 6 à ƒ 13, zoomede 6 Werkpaarden ƒ 10 à ƒ 140. De handel was over het geheel onveranderd.

GRONINGEN, 21 Januarij. Tarwe in een doen, Rogge en Boekweit 10 ct. lager, Garst niet driftiger, dikke Haver in de beste soorten ruim prijshoudend. Voer in een doen, Boonen als voren, grove Gort flaauw. — Koolzaad slap en bijna niet in omgegaan. — Raapoli ƒ 42.

DRAGTEN, 20 Januarij. Boter ƒ 46. — Granen: Rogge ƒ 6 à ƒ 6.25, Boekweit ƒ 5 à ƒ 5.40.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

op **Woensdag** *den 26 Januarij* 1859, in de Groote Concertzaal van den Heer W. VAN DER WIELEN, te *Leeuwarden*, te geven door Mademoiselle **MONTGOMERIJ** en de Heeren DUMON, Professor de Flûte, J. DE CORNILLON, Professor de Violon, du Conservatoire Royal de Bruxelles, en MAURICE HAGENAN, Pianist. — *Aanvang te 7 ure.* — *Entrée* **ƒ 1.49.**

Op *heden* Dingsdag den 25 Januarij zal in de Hersteld Evangelisch Luthersche Kerk te Harlingen gepredikt worden door de wel-eerw. heer E. Gerdes, proponent aan het Stads-Kanaal (prov. Groningen).

De Kiesvereeniging ***Eensgezindheid*** in het Kiesdistrict Dockum, gevestigd te Bergum, beveelt den Kiezers van dat Hoofdkiesdistrict, tot keuze van een Lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op *heden* Dingsdag 25 Januarij, aan: Jhr. J. A. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, te *Beetsterzwaag*.

Bergum,
19 Januarij 1859.

Mr. A. T. R. SIXMA Baron VAN HEEMSTRA.
D. H. ANDREÆ.
C. HOUDIJN BEEKHUIS.
J. T. DE HAAN.
Mr. E. MANGER CATS.
Mr. J. G. W. H. Baron VAN SIJTZAMA.
A. ALMA.
Mr. J. M. DE WITH.
W. TROMP.

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, van den 20 Januarij 1859, is de persoon van JOSEPH PELS, Schoenmaker en Leerverkooper te Leeuwarden, gesteld in staat van faillissement, aangevangen op den tienden Januarij 1859, en zijn daarin benoemd tot Regter-Commissaris, de Edel Achtbare Heer Mr. ANNE CAREL WIJCKERHELD BISDOM, Lid dier Regtbank, en tot Curator, Mr. EILARD ATTEMA, Advocaat te Leeuwarden.

Voor Extract conform,
Mr. E. ATTEMA, *Curator.*

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, van den 22 Januarij 1859, is BENJAMIN VAN DER MEULEN, Touwslager, wonende te Leeuwarden, op eigen aangifte verklaard te zijn in staat van faillissement, en in hetzelve benoemd Jhr. Mr. S. W. H. A. VAN BEIJMA THOE KINGMA, Lid dier Regtbank, tot Regter-Commissaris, en tot Curator R. BLOEMBERGEN SANTEE, 1ste Deurwaarder bij gemelde Regtbank, zijnde hetzelve aangevangen op Vrijdag den 21 dier zelfde maand.

Voor Extract conform,
R. BLOEMBERGEN SANTEE.

*** Getrouwd:
J. J. CROLES en
K. A. SIEPERDA, van *IJsbrechtum.*
IJlst,
den 23 Januarij 1859.
H. IJ. DOORENVELD en
A. J. CROLES.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen Zoon ANTJE BLIJSTRA, geliefde Echtgenoote van
T. H. VAN SLOOTEN.
Harlingen, den 18 Januarij 1859.

*** Bevallen van een ZOON R. J. KIJLSTRA, Echtgenoot van
E. G. VAN DER MEULEN.
Dragten, 20 Januarij 1859.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER A. E. DE BOER, geliefde Echtgenoote van
W. OFFERHAUS L.Az.,
Boekhandelaar.
Makkum, 23 Januarij 1859.

*** Ons eenigst Kind, over wiens geboorte wij ons voor één maand zeer verblijden, werd ons heden avond weder ontnomen.
K. S. DE JONG.
A. H. ANDRINGA.
Wijnjeterp, den 17 Januarij 1859.

*** Heden morgen overleed zeer onverwacht onze eenigst geliefde Zoon GERLOF, in den ouderdom van ruim 23 jaren.

Zwaar valt ons wel het verlies, maar wegens zijnen toestand, waarin hij verkeerde, hebben wij gewigtige redenen, om te berusten in den wil van God, die hem van ons heeft weggenomen.

Arum, den 17 Januarij 1859.
BARTELE D. HUITENGA.
GRIETJE G. SWART.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 18 Januarij 1859 is te Leeuwarden, in den ouderdom van 72 jaren overleden de WelEd. Gestrenge Heer SJOERD SPREE, Ontvanger van 's Rijks Belastingen.

Eenige kennisgeving.

*** Heden trof ons de lang gevreesde slag door het afsterven van mijne geliefde Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Moeder HIELKJE F. DEINUM, in den ouderdom van bijnå 64 jaren. Eene uitterende maagziekte maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven.

Galamadammen, 18 Januarij 1859.
R. A. HORNSTRA.

*** Heden middag overleed ons geliefd jongst Zoontje HENDRIK, ruim tien weken oud.

Tjerkwerd,
18 Januarij 1859.
J. SIEPERDA.
J. SIEPERDA, geb. JORRITSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen om circa 3 uur overleed, tot onze bittere droefheid, mijne geliefde Echtgenoote BAUKJE FRANZES HIPMA, in den ouderdom van ruim 57 jaren, waarvan ik bijna 27 jaren met haar in een' genoegelijken echt mogt vereenigd zijn. Treffend is dit mijn verlies; hare nagedachtenis blijve bij ons in zegening en bij allen, die de overledene in haren wandel gekend hebben.

Franeker,
den 19 Januarij 1859.
M. VAN DER MEER,
mede namens Kinderen en Behuwdkinderen.

*** Mijne geliefde Echtgenoote GEERTJE DE GROOT overleed heden avond alhier, in den ouderdom van 35 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna 3 jaren.

J. G. PATER JGz.,
Koek- en Banketbakker.
Leeuwarden, 20 Januarij 1859.
Algemeene kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 18 tot en met den 24 Januarij 1859 aangegeven: 18 geboren en 18 overleden.

AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders der gemeente Leeuwarden zijn voornemens op Zaturdag den 5 Februarij e. k., des middags ten 12 ure, op het Gemeentehuis, publiek aan te besteden:

Het **maken** van eenen STEENEN WALMUUR, langs een gedeelte van den Grachtswal, ter lengte van p. m. 255 el.

Bestek en inlichtingen te bekomen bij den Architect der Gemeente, van 's morgens 9 tot 's avonds 5 ure.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.
Leeuwarden,
den 24 Januarij 1859.

De Notarissen VAN BLOM en ATTEMA te Dragten zullen op Donderdag den 27 Januarij 1859, des avonds te 7 uren, in het Logement *de Feniks* aldaar, bij eindelijke toewijzing, presenteren te verkoopen:

Negen kampen LAND, gelegen ten oosten van de Dwarsvaart te Noorder-Dragten, tusschen de Hooglands- of Reinderswijk en de Auke Jakobswijk, tegen de gemeente scheiding van Smallingerland en Opsterland; waarop geboden is: het 1e perceel, groot 8-86-10, ƒ 1000, het 2e perceel, groot 1-24-40, ƒ 845, het 3e perceel, groot 0-83-20, ƒ 510, het 4e perceel, groot 0-81-40, ƒ 511, het 5e perceel, groot 0-75-40, ƒ 518, het 6e perceel, groot 0-64-90, ƒ 427, het 7e perceel, groot 0-80-10, ƒ 555, het 8e perceel, groot 0-66-20, ƒ 486, en het 9de perceel, groot 1-03-40, ƒ 766.

VOORLOOPIG BERIGT.

In de maand Februarij a. s. zal publiek worden verkocht: De HUIZINGE en HERBERG, ***het Wapen van IJlst***, staande te IJlst; bewoond door R. de Vries.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA te Heeg zal, [illegible] geregtelijke autorisatie, op Donderdag den 27 Januarij 1859, 's avonds 6 ure, ten huize van J. F. Bergsma, Kastelein te Heeg, finaal, tegen genot van verhooggeld, publiek presenteren te verkoopen:

Eene prompte en wel onderhoudene HUIZINGE, met **Erf, Bleek en Tuin** c. a., voorzien van Regenwatersbak, Pomp en verdere gerijfelijkheden, staande en gelegen in de Buren te Heeg; door de Weduwe Sjoerd Sijbolts Brattinga met den dood ontruimd en dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

De Notaris A. W. NAUTA te IJlst zal, wat het 1ste perceel betreft, ten verzoeke van den Heer M. P. V. D. BERG te Minnertsga, qq, en wat het 2de perceel aanbelangt, na bekomene regterlijke magtiging, op Donderdag den 27 Januarij 1859, des avonds ten 6 uren, ten huize van W. J. Zult te IJlst, finaal veilen en verkoopen:

1. Eene prompte HUIZING en **Erve** c. a. te IJlst, get. wijk B lett. I, no. 187, Kad. sectie A no. 265; door Rimmert J. de Jong en Vrouw bewoond; waarop geboden is ƒ 860.
2. Eene dito HUIZING en **Erve**, op het Zuidend aldaar, get. wijk C lett. F no. 183, Kad. sectie A no. 179; door de Wed. Luitzen K. Zijlstra met den dood ontruimd; geboden ƒ 551.

Beide perceelen te aanvaarden 12 Mei 1859.

Verkooping te Woudsend.

De Notaris G. ZANDSTRA te Balk zal, ingevolge regterlijke magtiging, op Vrijdag den 28 Januarij 1859, des avonds te 6 uur, ten huize van den Logementhouder R. C. Wielsma te Woudsend, finaal presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en ERF, *waarin sedert vele jaren eene* ***Kuiperij*** *met goed succes is gedreven*, staande en gelegen in de Buren te Woudsend, aldaar plaatselijk gekwoteerd met no. 220, ten Kadaster bekend, gemeente Woudsend, sectie A no. 373, ter grootte van 2 roeden 10 ellen; bij wijlen IJde W. Dijkstra in gebruik geweest en den 12 Mei 1859 te aanvaarden; staande slechts op ƒ 914.25.

De Notaris G. ZANDSTRA te Balk zal, na bekomene regterlijke autorisatie, op Maandag den 14 Februarij 1859, des avonds om 7 uur, ten huize van den Kastelein U. I. de Jong te Sloten, publiek finaal verkoopen:

Een nette en goed onderhoudene HUIZINGE, plaatselijk gemerkt met no. 53, met groot **Bleekveld** en **Tuin** c. a., staande en gelegen op het zoogenaamde Buitenland of den Grachtswal te Sloten; bij de mede-eigenaarsche Mej. de Wed. Ruardi in gebruik; in 2 perceelen, met regt van zamenvoeging; — den 12 Mei 1859 vrij te aanvaarden.

FINALE VERKOOPING TE BOLSWARD,

door verandering van woonplaats.

De Notaris K. DE JONG Rz. te Wommels zal, ten verzoeke van den Heer J. J. VAN NOORD, Deurwaarder te Bolsward, op Zaturdag den 29 Januarij 1859, 's avonds 7 uur, ten huize van Jacob Roma te Bolsward, finaal verkoopen:

Een voor weinige jaren nieuw betimmerd, wel ter nering staand WINKELHUIS, waarin tot heden met goed succes handel in **Manufacturen en Kruidenierswaren** wordt gedreven, staande aan den Dijk nabij de Sneekerpoort te Bolsward; door den eigenaar A. Wartna bewoond; 12 Mei 1859 te aanvaarden; staande op ƒ 1870.

PUBLIEKE VERHURING

van eene ZATHE te Sneek.

De Notaris JORRITSMA zal publiek verhuren:

a. Eene uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIS, SCHUUR en wijdere annexen, *het Panwerk* genaamd, staande en gelegen onder Sneek, groot ter naam en faam 12 bunder 49 roede (34 p.), de Landen alle zeer vruchtbare Greide, en, met uitzondering van één perceel, nabij de Hieming gelegen; alles in huur bij Geert H. Zwaagstra tot St. Petri en 12 Mei dezes jaars.

Huurtijd 5 jaar, 1859—64.

b. Een stuk best en vruchtbaar GREIDLAND, *de Groote Acht* genaamd, ter naam en faam 2 bunder 93 roede, gelegen in de onmiddellijke nabijheid van evengemelde Zathe en bij denzelfden als voren in huur.

Huurtijd 3 jaar, 1859—62.

Wie gading maakt, kome Dingsdag 1 Februarij a. s., 's namiddags 2 uur, ten huize van Geert J. de Ruiter, te Sneek, en hure alsdan op conditien inmiddels te vernemen bij den Notaris.

VERKOOP TE *OOSTERWIERUM*. — De Notaris A. WIERSMA te Wirdum zal, ten gevolge bekomene regterlijke autorisatie, op *Woensdag den 2 Februarij* 1859, 's namiddags 4 uur, ten huize van den Kastelein *Sikke Bijlsma* te *Oosterwierum*, publiek provisioneel verkoopen:

Eene hechte en nette HUIZINGE, geq. no. 22, met ERVE cum annexis, staande en gelegen aan den Rijdweg te Oosterwierum, Kadaster sectie B no. 188, groot 1 roede 26 ellen. Tot den 12 Mei 1860 in huur bij J. S. Leijenaar voor ƒ 50 in het jaar en alsdan vrij te aanvaarden. Te bezigtigen op den verkoopdag.

Conditien te vernemen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

Boelgoed te Hommerts.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal op Donderdag 3 Februarij e. k., 's morgens precies ten 9 ure, ten huize van Okke Douwes de Jager, aan den Straatweg te Hommerts, publiek verkoopen, wat het Vee, Hooi en de Paarden betreft, op circa 6 maanden crediet, met voldoende borgstelling, en overigens tegen gereed geld:

1. Een uitmuntend BOERENREEUW en BESLAG VEE, waaronder nimmer longziekte heeft geheerscht, bestaande uit: 22 zoo melke als kalve Koeijen, 1 twenter Bul, 1 best bruin bles tienjarig Merriepaard, 1 zesjarig dito dito, beide mak en in alle tuig bereden, 4 Schapen; — 1 Kapwagen en Kapchais, 3 Hooiwagens, waarvan 1 beslagen, 1 Gierwagen, 1 Arreslede met tuig, 1 koperen Kaasketel, 1 Karn met koperen hoep, 1 Kaaspers met Steen, 2 koperen Aden, 34 houten dito, 2 Brok- en 2 Boteraden, 12 koperen Emmers, 10 houten dito, 1 koperen Handketel, 3 Kaasvaten, 3 Kroden, 2 Ladders, Tijme, Harken, Vorken, Grijpen, Paardetuig enz.
2. Ongeveer 13 koe'sten best gewonnen **Hooi**, eene partij **Bladriet** en **Takkebossen**, 4 zijden **Spek**, potten 3 **Smeer** enz.
3. Een **Bed** met **toebehooren** en hetgeen meer te voorschijn wordt gebragt

☞ Geene Koekblokken of Disschen worden op het Hiem toegelaten.

De Griffier bij het Kantongeregt Hindeloopen gedenkt op Maandag den 7 Februarij 1859 te veilen en 14 dagen later finaal finaal te verkoopen, telkens des nademiddags om 2 uur, in de Herberg *de Paauw* te Koudum:

Een welbezeild goed onderhouden TJALKSCHIP, genaamd *Hoop op Zegen*, groot 38 ton, met deszelfs compleeten **Inventaris**; bevaren door wijlen den eigenaar Abe Johannes Feenstra, thans liggende aan Simkowal te Koudum.

Breeder bij billetten omschreven; dagelijks te bezigtigen, op aanvrage bij Durk Berends Stegenga, Schipper te Koudum, en conditien te vernemen bij den Griffier te Hindeloopen.

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

Na verkregene regterlijke magtiging zal eerstdaags in het openbaar worden verkocht: Eene zeer beklante en uitgebreide WAGENMAKERIJ, bestaande in 2 naast elkander gelegen perceelen, op eenen besten stand binnen Workum, alsnog bij de Wed. Rintje IJ. Ketelaar in eigen gebruik.

De **ZATHE** en **LANDEN**, eigen aan *J. A. de Hoop* te *Warns*, waarvan de Verhuring bij besloten briefjes is gepresenteerd, ***is uit de HAND VERHUURD.***

Bij gesloten briefjes te huur,

voor den tijd van *vijf* jaren:

Eene HERBERG en LANDEN te *Oosterend*, eigen aan de Hervormde Kerkvoogdij aldaar. De conditien van verhuring liggen ter lezing in die Herberg bij DIRK A. IJPMA, bij wien de briefjes moeten worden ingeleverd vóór of op den 4 Februarij 1859.

TE HUUR:

Eene fatsoenlijke BURGER-HUIZINGE en een ONDERHUIS, beiden op een besten stand te Leeuwarden; 12 Mei 1859 te aanvaarden. Te bevragen bij S. TULP, [illegible] malige Vischmarkt aldaar.

Bij gesloten briefjes te huur:

Eene welgelegene en vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN** te Cubaard, groot volgens Kadaster 36 bunders 29 roeden 16 ellen (98¾ pond.), alle Greidlanden; laatst door Steffen Ennes Postma bewoond en gebruikt geweest en met den dood ontruimd; waarvan de conditien ter lezing liggen bij ATE STRUIKSMA, Kastelein te Wommels.

Te huur of te koop:

Eene beste BOEREN HUIZING met ruim 0 91-85 (2½ pondemate) zeer vruchtbaar **Greidland**, aan den Trekweg te Workum; aanvaarding 12 Mei 1859. Te bevragen bij den eigenaar J. BOERSMA, in de Wijnberg aldaar.

TJALKSCHIP,

Op gemakkelijke voorwaarden **TE KOOP**: Een hecht en **overdekt** TJALKSCHIP, nieuw gewegerd, genaamd *de Herstelling*, groot 80 tonnen, met daarbij behoorenden zeer goeden **Inventaris**, liggende te Heerenveen. Te bevragen bij CATS, Scheepstimmerman aldaar.

Beste TERPAARDE **TE KOOP**, liggende te Folsgare bij de Kerk, niet ver van het Water; — te bevragen ten huize van E. COUPERUS te Folsgare, op Woensdag den 2 Februarij a. s., des nademiddags 1 uur, terwijl inmiddels informatien zijn te bekomen bij P. TWIJNSTRA aldaar.

De KERKVOOGDEN van *Folsgare* gedenken, bij gesloten briefjes, **te verhuren**: 1 bunder 28 roede 60 el (circa 3½ pondemaat) LANDS, zullende de opening der briefjes plaats hebben om 3 uur, den 2 Februarij, op conditien, te bekomen bij E. COUPERUS voornoemd.

'T IJZER POLITOUR

voor Kagchels, Haarden enz., in Bussen van 25 en 12½ cent, uit de Fabrijk van v. HAARLEM te Utrecht, is te bekomen bij den Hoofddépôthouder voor Friesland.

C. M. KOOPAL,

in Verfwaren te Leeuwarden.

PS. Voor de overige Steden en Dorpen worden **Dépôthouders gevraagd.**

VIOLET-POWDER

is een welriekend Poeder, dat de daarmede ingewreven huid ongemeen verfrischt, blank maakt en de liefelijkste geuren om zich heen werpt. Het is ook voor de luijermand zeer aan te prijzen. Het pakje kost 40 ct.

Engelsche Poederdoozen met Donzen Kwasten.

De echte Tandzeep

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD maakt de Tanden zuiver wit, zonder het email aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 ct. en is toereikend voor een half jaar.

De echte Dr. Borchardts Zeep

is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten, en de huid behoudt door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen dat de schoonheid zoo veer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een- of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 ct.

FAMILY TOOTH POWDER

is eene zuivere compositie uit het plantenrijk, frisch en aangenaam van smaak. Zij sterkt het Tandvleesch, maakt dat de Tanden stevig vast zitten, hergeeft hun de paarlwitte kleur der jeugd, bewaart het verglaassel, zuivert den adem en verhindert, dat aangestoken Tanden, tot verderf overgaan. De prijs is 40 ct. per doos.

ROCHE'S HERBAL EMBROCATION.

Het beroemde uitwendig aan te wenden middel tegen de Kinkhoest, is ook weder voorradig.

Amsterdam, Verkoophuis; Leeuwarden, J. H. van Haagen en Gebr. de Graaff; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Dragten, J. Posthuma Sz.; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, David de Jong; Heerenveen, G. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma, en in de andere Steden in de bekende Dépôts.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY een uitmuntend geneesmiddel voor de ***waterzucht.*** Mejufvrouw E....... B........ te Zierikzee, ond 45 jaren, leed aan verval van krachten, en er vertoonden zich bij haar alle teekenen van waterzucht, welke al spoedig zoo aanmerkelijk toenam, dat zij het bed niet meer kon verlaten en haar man elk oogenblik haren dood te gemoet zag. Deze laatstgenoemde besloot eindelijk nog de Pillen van Holloway te beproeven. De zieke, na dezelven gedurende vier weken gebruikt te hebben, was geheel hersteld en had het gevaarlijke tijdstip in den leeftijd der Vrouw gelukkig volbragt. Ook voor jonge Meisjes op zekeren leeftijd zijn deze Pillen zeer aan te bevelen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; W. Beintema, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement, Strand 224 en New-York, 80 Maiden Lane.

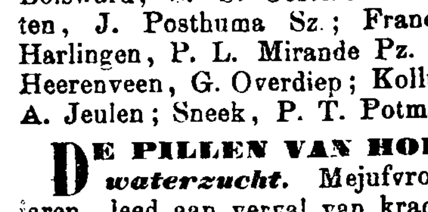

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 29 Januarij.

Adres voor **Passagiers, Goederen** en **Vee** bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 24 Januarij 1859.

Van HARLINGEN naar NEWCASTLE on Tyne, ook voor GOEDEREN naar STOCKTON ON TEES, DUNDEE, LEITH, EDINBURGH, GLASGOW en omliggende Plaatsen.

Het eerste Klasse ENGELSCHE **STOOMSCHIP *CHAMPION***, Kapitein JAMES RAISON, vertrekt **Zaturdag** 29 Januarij 1859.

Bijzonder goed ingerigt voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

Adres bij de Agenten VAN OPPEN'S ZONEN.

STOOMVAART TUSSCHEN HARLINGEN EN AMSTERDAM.

Het Schroefstoomschip *BURGEMEESTER ZIJLSTRA*,

uitmuntend ingerigt tot vervoer van **Passagiers** en **Goederen**,

VERTREKT WEKELIJKS:

Van HARLINGEN naar AMSTERDAM, 's Woensdags, } 's morgens ten 8 uur,
„ AMSTERDAM „ HARLINGEN, 's Vrijdags, }

bij open water, tot dat de gewone Reederijen hare diensten zullen hebben hervat.

Adres te *Harlingen*, bij den Boekhouder N. J. SCHENKIUS.
„ te *Amsterdam*, bij den Heer WOLTERS, in de Nieuwe Stads Herberg.

Bij de Ondergeteekende is gelegenheid om *viermaal* in de week PAKJES en PASSAGIERS te verzenden naar *Beetgum*, *Berlikum* en de gemeente het *Bildt*, zijnde **Maandags, Woensdag, Vrijdags** en **Zaturdags**, gelijks van ouds bekend is. Wed. H. TIEMAN, in *het Klein Wagentje* te *Leeuwarden.*

H. R. DE ZAAIJER, Apotheker te Groningen, vraagt een BEDIENDE, het recepteren kundig. P. G. Brieven franco.

Een SCHOENMAKERSKNECHT, zijn werk geheel verstaande, kan met Mei of eerder vast werk bekomen bij A. R. DE JONG te Joure. Brieven franco.

Een GRUTTERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, alsmede het **Billen**, van goede getuigschriften voorzien, kan werk bekomen. Adres met *franco brieven*, *onder letter G.*, aan A. VAN ZUIJLEN te *Leeuwarden.*

Een bekwame ROGMOLENAARSKNECHT, ongehuwd, kan op Mei aanstaande werk bekomen, tegen goed loon, bij S. D. ZIJLSTRA te Veenwouden. Men vervoege zich in persoon.

Door ziekelijke omstandigheid worden gevraagd: Een of twee BAKKERSKNECHTEN, hun werk grondig verstaande, van eerlijk gedrag en goede getuigschriften voorzien, om dadelijk in dienst te treden, tegen *goed loon*, bij J. STEENSMA te Workum.

HUISKNECHT

wordt gevraagd tegen 12 Mei e. k., P. G., goede getuigschriften kunnende verleggen, zoo omtrent gedrag als geschiktheid. — Men adressere zich in persoon of met *franco brieven*, *onder de letters* v. E., bij A. VAN ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden.*

Bij den Ondergeteekende zijn, tegen het bedrag en de kosten dezer Advertentie, terug te bekomen: 1°. de COUPON van 1 Januarij 1858 der Obligatie Rusland 1798/1816, no. 69712, losbaar geweest 1 Julij 1857; 2°. de COUPON 5% Amst. Metaliek, no. 25296 à *f* 30.90, verschijnende 1 Januarij 1862.

Leeuwarden, 20 Januarij 1859. D. T. VAN GELDER.

ACHT HONDERD GULDEN (*zegge f* 800)

WORDT UITGELOOFD aan diegene, welke de op den 7 Januarij 1859 **vermiste 4 BANKBILLETTEN**, ieder à ***f* 1000**, zijnde

No. 706 — 27 Januarij 1854,
„ 904 — 26 September 1849,
„ 41 — 13 April 1854,
„ 872 — 10 November 1852,

terug bezorgt ten Kantore van de Heeren J. B. DRIELSMA & Co., in de Kleine Kerkstraat te Leeuwarden.

☞ Des verkiezende, kan men van de stiptste geheimhouding verzekerd zijn, daar er hoegenaamd geene nasporing of verder onderzoek zal plaats vinden.

VERMIST.

Sedert Woensdag avond den 19 Januarij wordt vermist: Een glad zwartharige HOND (zijnde een rekel), van middelmatige grootte, met witte borst, buik en voorpooten, alsmede een klein wit blesje voorden kop, zijnde kort van pooten en de voorste wat krom. Die denzelven terug bezorgt of aanwijzing kan doen bij J. IJ. DE BOER te Hempens, zal voor zijne moeite *goed beloond* worden.

VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek geven uit:

BETER LAAT DAN NOOIT!

EEN VERHAAL OP WAARHEID GEGROND,
door **Ch. READE.**

Naar den **achtsten** druk uit het Engelsch.
3 deelen in gr. 8vo met 3 Vignetten. *f* 9.

In Engeland heeft sedert de verschijning van de Negerhut geen werk van dezen aard zoo veel opgang gemaakt als dit boek, hetgeen hieruit kan blijken dat thans de

TWEE EN VIJFTIGSTE DUIZEND

aldaar in den handel is.

REMONSTRANTEN
EN
CONTRA-REMONSTRANTEN,

EEN VERHAAL
uit den tijd der Kerkgeschillen in ons Vaderland in de eerste helft der 16de eeuw, door

J. VAN DER VEEN Az.,

2 Deelen met 2 Vignetten. Prijs *f* 5.20.

Een boek, dat in den vorm van een aangenaam en boeijend verhaal den lezer een diepen blik doet slaan in het gewigtige tijdvak, waarin de Dordsche synode werd gehouden, en hem bekend maakt met vele belangrijke personen, die daarbij eene rol hebben vervuld.

NATUURTAFEREELEN
UIT
DEN HARZ, NOORDELIJK ITALIE en ZWITSERLAND,

vlugtig geschetst door
A. WINKLER PRINS,
Predikant te Veendam.

Een deel in gr. 8vo met platen *f* 3.60.

. . . . Inderdaad de *Natuurtafereelen* van den Heer Winkler Prins bekleeden eene waardige plaats naast de voortreffelijke *Alpenrozen* van van Senden, en behooren tot die reisbeschrijvingen, welke eene meer dan voorbijgaande waarde bezitten.

Groninger Courant, 6 Julij 1858.

H. A. M. ROELANTS te Schiedam geeft uit:

LEVEN, DOOD EN EEUWIGHEID.

OVERDENKINGEN
VAN
HEINRICH SCHOKKE.

Uit de „Stunden der Andacht" bijeenverzameld en vertaald door
W. D. STATIUS MULLER,
Ev. Luth. Pred. te Schiedam.

☞ Dit VOLKSBOEK bevat al wat de waardige Schrijver in zijn meesterwerk over *Leven*, *Dood en Eeuwigheid* der wereld ter overpeinzing en behartiging heeft aangeboden, en zal velen ongetwijfeld welkom zijn.

Het is in **één deel** van 400 compres gezette pagina's **kompleet** en kost slechts ***f* 1.30**. Ex. in linnen band ***f* 1.50**.

*** VOOR LAGER EN MIDDELBAAR ONDERWIJS

is uitgegeven door J. B. WOLTERS te Groningen:

Handleiding tot de kennis der Wetgeving op het Lager Onderwijs in Nederland, door Mr. G. DIEPHUIS, Inspect. van het Lager Onderwijs . . . . *f* 1.80

De Vormleer in de Lagere School. Eene Handleiding bij het Onderwijs en tot zelfoefening voor aankomende Onderwijzers, door H. BOUMAN „ 0.90

WAGNER'S ***Bijbelsche Verhalen***, door Dr. L. S. P. MEIJBOOM. Eerste stuk (O. V.), 8ste druk . . . . „ 0.20

Mr. SCHNEITHER, ***Romeinsche Antiquiteiten.*** Met Afbeeld. . „ 1.60

Dr. WIJNNE, ***Overzigt der Algemeene Geschiedenis***, 2de dr. „ 1.60

——— ***Leerboek der Algemeene Geschiedenis***, 3 stukken, 2de dr. . . . . „ 4.60

Mr. ENGELEN, ***Algemeene Geschiedenis der Wereld***, 5 Stukk. „ 11.90

Mr. H. J. SMIDT, ***Volkshuishoudkunde.*** Een Overzigt van de beginselen dier Wetenschap . . . . „ 1.50

VOOR TIMMERLIEDEN

ziet bij G. B. VAN GOOR te Gouda het licht en is alom te bekomen de **1ste Aflevering** van

de zamenstelling der voornaamste Timmerwerken,

een PRACTISCH HANDBOEK voor AMBACHTSLIEDEN.
Naar het Hoogduitsch van B. HARRES door J. G. VAN GENDT Jr.
Met **250** tusschen den tekst gedrukte **Houtsneden.**

☞ *Het geheel zal in 3 à 4 Aflev., elk à 60 ct, compleet zijn, het meerdere ontvangt men* gratis.

Ter Leeuwarder Courant-Drukkerij van de Erven Koumans Smeding.